

Találkozó

Szegeden rendezték meg április 29–30-án a Kossuth Lajos Tudományegyetem, az Eötvös Loránd Tudományegyetem és a József Attila Tudományegyetem vegyeszeinek hagyományos találkozóját. A 30-án délután megtartott vetélkedőt a JATE hallgatói nyerték: *Biczók László, Lendvai György, Németh János, Sirkei András és Zádori Tibor.*

Verseny

A nem nyelvszakos egyetemi és főiskolai hallgatók április 14-én megrendezett országos oroszlányi versenyén második helyezést ért el *Katona Péter* joghallgató. A József Attila Tudományegyetemről az első tíz közé jutottak még *Kis Lukács Margit* és *Jakab Éva* joghallgatók.

Konferencia

Az orvos felvilágosítási kötelezettségéről rendez kerekasztal konferenciát május 30-án délután 4 órakor a Szemészeti Klinika tantermében a SZOTE és Csongrád megye Orvosetikai Bizottsága. A beszélgetés résztvevői: *dr. Boda Domokos, dr. Cserhádi István, dr. Földes Vilmos, dr. Gál György, dr. Petri Gábor, dr. Sas Mihály, dr. Simon Miklós és dr. Szilárd János.*

Kérdezzen nyugodtan!

Motto: „Nem a tények zavarják az embereket, hanem a vélemények.” (Épikéteosz: Kézilönyvecske)

A. Z-né, az anya, még most sem állja meg pityergés nélkül, ha szóba kerül. Épp ezért váratlan a hirtelen kitörése: — Mindennek az a ringó az oka! Az csábította el... behálózta, elcsavarta a fejét... amikor aztán az az eset történt, többé már látni sem akarta... Ő az oka az egésznek! Az a bűdös cafka!

Könnyeibe fulladnak a szavai. A. Z., az apa, már higgadtabb, alig észrevehető mozdulatokkal próbálja csitítani a feleségét. Közben komótosan eregedi a cigarettafüstöt. Hosszú hallgatás következik. Majd, mintegy álmalma felriadva, a csaknem körmőre égő csikket mutatja felém:

— Erre akkor szoktam rá. Képzeld el, addig életemben egyetlen egy szálát sem szívtam!...

Indul hamutartót keresni. Körbepillantok: modern bútorokkal, szépen, izléseken berendezett szoba. Középen a csillár alatt, ahol ülünk, hatalmas ovális alakú családi asztal. Jobbra zöld bolyhos takaróval befedett pamlag. Két fotel, néhány szék, naranccsárga kárpittal. A frissen — világoszöldre — festett falak kellemes hangulatot árasztanak. A félg lehúzott ablakredőny alatt a kora tavaszi nap sugarak, préselődnek be egyenes nyaláiban. Csupán a konvektor előtti tolószék emlékeztet a családot bántó gondokra. Tekintetem megakad a háromajtós szekrény melletti faliképen. A kertből fiatal, mosolygós arcú fiú néz vissza az emberre. A. Z-né szinte fel sem pillant, úgy mondja:

— I. érettségi tablójáról nagyítottuk ki a képet, tudja, egy szem gyermekünk... Mindig is nagyon rendes fiú volt itthon. Szorgalmas, kitűnő tanuló. Sohasem csavargott el, mint sok-sok gimnáziumi társa. Persze, mi is megadtunk neki mindent. Amikor kitűnőre érettségizett, ahogyan ígértük, vásároltunk neki egy motorkerékpárt. Bárcsak ne tettük volna...!

Újra nyomasztó csend nehezedik a szobára. A. Z. nagyot sóhajt, majd ismét cigarettára gyújt.

— *Hol van most I.?* — kérdezem végül.

— Budapesten, a klinikán. — feleli az apa. — Pont egy hete operálták. Immár harmadszor. De csak nem akar gyógyulni: lábra se tud állni, a jobb karját, kezét sem tudja használni.

◇ ◇

Dr. P. S., I. első kezelőorvosa, a rendelőjében ült le, s már vesi is elő íróasztalfiókjából a beteg állapotáról készült első jelentést:

— I-t ebbe a kórházba szállították be, motorkerékpár-baleset volt. Az ütközés következtében a jobb karján és lábán súlyos, roncslódásos sérüléseket szenvedett. Az említett végtagok ideiglenesen megbénultak. A jelentésben egybként azt is megemlítették, hogy a vérvizsgálatok alkoholt mutattak ki a fiú szervezetében.

— *Milyen kezelésben részesült I.?*

— Először a megroncsolódott részeket kellett helyrehoznunk. Az eltört csontok össze is forrtak, a vérellátásuk azonban nem volt elégséges. Az idegpályák sem jöttek teljesen rendbe. Ezért nem tudja most sem mozgatni a két végtagot. Több, mint fél esztendőig feküdt bent nálunk. Később Budapesten operálták meg, — másodszor —, a jobb lábába fémhuzalt helyeztek combközéptől térdig. Ugyanigy kezelték a sérült kart is... Összinté leszek, mi orvosok sem tudjuk, mikor használhatja ismét rendszeren a kezét és a lábát...

◇ ◇

Újra A-éknál csöngetek — egy hónappal később. Az apa újdonsággal lep meg az ajtóban:

— I. is itthon van, két nappal ezelőtt hoztuk haza.

I. tolószékben ülve fogad. Erős, kisportolt fiú, tekintete most is ugyanolyan tiszta, optimizmus sugárzó, akárcsak a fényképen. Meglepően nyugodtnak látszik. Cigarettával kínál, közben így biztat:

— Kérdezzen nyugodtan!

Mindjárt a középebe vágok:

— *Hogyan történt?*

— Több, mint két éve már annak. Az egyetemvárosból jöttem haza — hajnalban. Majdnem teljesen sötét volt. Elég nagy sebességgel vezettem, siettem ide. Eppen egy éles kanyarhoz érkeztem, nagy csattanást hallottam, majd egy hatalmas, szélestörzsű fa bukka fel hirtelen előttem. A többire már nemigen emlékszem.

Halkan, de határozottan mondja el mindezt, szinte rezzenéstelen arccal.

— *Gyakran vezette a motorkerékpárt?*

— Amikor elsőéves voltam az egyetemen, elég ritkán jutott rá időm. Néha, amikor több napig itthon voltam. Másodéves koromban vittem magammal a motort az egyetemi városba. Egyébként megnézheti a sebességmérőt, nyolc ezer kilométer van benne. Az utolsó időkből már elég sokat jártam vele. Tehát azért volt egy kis gyakorlatom a vezetésben.

— *A kezelőorvosa azt mondta, alkoholos állapotban vezette a motort...*

Nem válaszol. Lehajítja a fejét, így jelzi: igazat mondott a doktor. Tanakodni látszik, végül mégiscsak rászánja magát:

— Nagyon siettem haza, édesanyámnak volt névnapja, őt akartam köszönteni. Előtte késő estig buliban voltam, szó mi szó ott ittam is egy keveset.

A. Z-né, aki eddig csendben figyelte a beszélgetésünket, nem tudja megállni, megint kifakad:

— Igen, ivott! Mert megint annál a nőnél volt! Az utolsó időkből már szinte minden éjszakáját nála töltötte. Akkor is így volt, később megtudtam. Ott volt, annál a pincérnőnél. I. egész este a vendéglőben ült, ahol az felszolgáló, aztán a nő lakására mentek. Ott ittak. Végül I. is elismételte nekem. Sietett haza! Hajnalban!... Azért, hogy minél hamarabb visszamehessen hozzá.

Egy pillanatig szünetet tart, majd halkabban folytatja:

— Pedig milyen rendes fiú volt még itthon! Kérdezze meg a tanárait meg a diáktársait! Megfogadom a tanácsot.

◇ ◇

K. T. egyetemi oktató mindkét esztendőben tanította I-t.

— A. I-ről érdekli? Hallottam, mi történt vele, nagyon, de nagyon sajnálom a fiút. Annál is inkább, mivel igen jó fejű, szorgalmas diákom volt. Logikus gondolkodásával kimagaslott a társai közül. Első évben ő volt — nyugodtan mondhatom — a legjobb tanítványom.

— *Mit tudott róla, mint magánemberről?*

— Hát... nem sokat. A második esztendőben tapasztaltam ugyan nála egy kis visszaesést, de hát ezt természetesnek vettem.

I. társai többségükben arról beszéltek, hogy tisztelték. Jó modorú volt mindenkiel szemben, mondták, és igen éles eszü. A magánéletéről viszont mindössze csak annyit tudtak, hogy volt egy nője — a városbeliek közül. A második évben az előadásokon, szemináriumokon, gyakorlatokon kívül nem is nagyon találkoztak vele. Ezt azonban ők is természetesnek tartják...

Felkerestem végül — az egyetemi városban jártamkor — B. É-t, I. „elcsábítóját” is. Most is ugyanabban az étteremben szolgált fel, így nem volt nehéz dolgom. A vártnál is csinosabb, mondhatni gyönyörű nő. Mikor kiozsa az italt, azonnal I-ről kér-

(Folytatás a 7. oldalon.)

A Perzsa Öböl felé (VI. rész)

Újra a kirendeltség felé vettük utunkat, ott hagytam a törülközőmet. Összetalálkoztunk mosuli kamionos ismerőseinkkel, napokig a város határában rostokoltak, az ünnep alatt. Felvetődött az ötlet, hogy elmehetnénk-e velük Kuwaitba. Az iraki visszatérő vízum azonban három hetet vesz igénybe, így ejteni kellett a tervet. Fura egy hely — azt mondják. Vigyázni kell, hogy egy kis fűcskának nehogy nekimenjünk, piszok magas a bírság. Az ivóvizet boltban árulják, mint nálunk a tejet. Az iparcikkek nagyon olcsók, mert kicsi a vám. A múltkor egy nadrágot akartam venni, helyi divat szerint, ugyanis a zsebek belülré vannak varrva, s ki is választottam egy jót, akkor láttam, hogy egy zalaegerszegi KTSZ csinálta. De elvisszünk benneteket srácok Kteszifonba, üljétek fel egy buszra. — Nem kellett kétszer mondani. Pár perc múlva már a külvárosokat is elhagytuk, és datolyafügek között haladtunk. A 40 kilométerre levő építészeti emlék, a világ legnagyobb boltíve, melyet téglából valaha is építettek. Ez a trónterem maradványa, de az áradások miatt már nem sok maradt belőle. Kteszifon is annak a perzsa birodalomnak volt városa, amihez Hatra tartozott.

Este az ipari vásárrban néztünk szét, először persze a magyar pavilonban. A legkisebb tárgy egérfogó, a legnagyobb az új IKARUS. Kérdeztük ismerőseinket, hogy megy a bolt — elég jól — felelték. Sokan érdeklődnek a kisgépek, bőripar és textiltermékek iránt. Egy volt évfolyamtársunkkal is találkoztunk, aki külférésnek csapott fel.

Elindultam egy portyára, meg nézni mások mit kínálnak. A tőkés országokból főleg európai és japán cégek állítottak ki. Megnéztem a palesztin pavilont — természetesen nem ipari termékeket, hanem faragványokat, könyveket, plakátokat, fotókat állítottak ki, jelezni akarták, hogyan élnek, harcolnak és nem adják fel.

A vietnami pavilonnak is hasonló jellege volt. Látni lehetett Thieu néhány személyes tárgyát, amit a nagy futásban ott felejtett, leelőtt amerikai gépekből készült használati tárgyakat. De exportcikként kigyópálínkat állítottak ki, s az üvegben tényleg volt egy kis kigyó. Innen a Dubai sejkesség kiállítására vetődtem, ahol éppen egy fogadáshoz készülődtek — s a látogatókat kitessekkelték. Tapintatból engem nem küldtek ki, vártak, amíg a tengeri rákokból és kagylókból álló kiállításukat megnézem, sőt utána még egy szendvicssel is megkínáltak.

A kínai pavilonban éppen azaz foglalkoztak, hogy egy a mennyezetre felszállt léggömböt szedjenek le. Egyébként szerzőszámgep bemutatójuk volt. Itt természetesen, hogy több ország állít ki a harmadik világból, mint nálunk, talán ezért több az egzotikum, kevesebb az iparcikk.

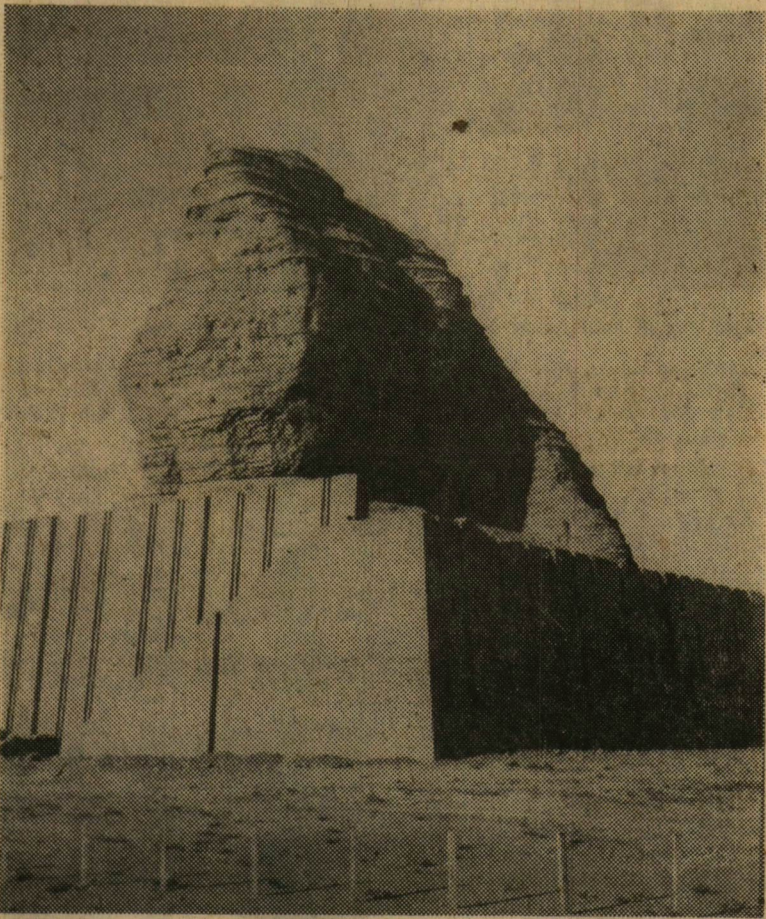
Később éjjelre keveredtünk haza, a sötétben ismét rendszeren eltévedtünk.

Másnap célunk Babilon megnézése. Busszal lehet odajutni, oda-vissza körülbelül 20 forint a 200 kilométer. A város határában rengeteg, még új teherautót lehet látni — itt állnak már régóta, nem viszik őket, pedig a napon a kerekek hamar tönkremennek.

Babilon — vagy Babel — az Eufrátesz partján, datolyaerdő

alatt van. Egy részét már kiszabadították, de nagyon kevés maradt meg belőle. Falai között halt meg Macedóniai Nagy Sándor — egy kis maláriaszűnyeg végzett vele. Ahogy bolyongunk, talpunk alól ékirásos tégladarabok fordulnak ki — ezerszám hevernek itt. Ahogy a város történelmét, hadjáraitait ismertem — nem volt általános a végelgyengülés. Több ízben rombolták le teljesen.

Ennek ellenére látható az Istár kapu egy része. Szép, sárkányokkal díszített égetett téglaburkolata a berlini Pergamon Múzeumban (NDK) van. És ha a felirat nem jelezne, nem tudnánk, hogy Szemiramisz függőkertje előtt állunk. Ezen, a valaha hatalmas épületen lépcsőzetesen elhelyezve a csodálatos édenkert virult, messzi földek

AGARKUF, a piramis maradványa

fái, virágai illatoztak. Ma már csak romok mindenütt, a pálmagyökerek alatt minduntalan falmaradványok látszanak. A város nem rendezetlenül, hanem előre tervezett módon egymásra merőleges utakkal épült, s csatornávala volt.

A tudomány, a kezdeti „boldog idők” élte, mindennek volt magyarázata, az élet keletkezésének is. Úgy gondolták, hogy az az iszapból magától keletkezett, jó példának találták a kukacokat erre. Törvényeik pedig kimutathatóan befolyásolták a Mózesnek tulajdonított első törvényalkotást, és sokkal régebbiek voltak. A téglát és az alapvető csillagászati megfigyeléseket is nekik köszönhetjük.

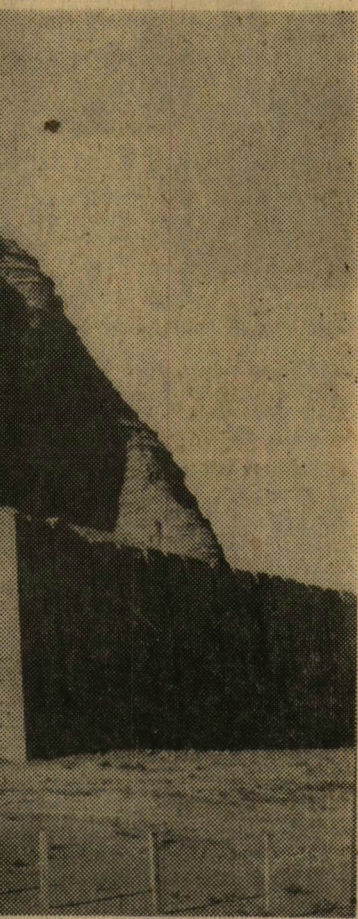
A színház romjai mellett bálagtunk vissza az úton, leállítottunk egy buszt, s nemsokára ott-hon voltunk. Vacsorameghívást kaptunk igazi rakottkrumplira, az egyik itt dolgozó családhoz.

Réggel emeletes buszon kibuliztunk a Khademiya nagymecsethez. A környező szűk utcákban kegyzsereket árulnak, kis imaszőnyeget, (gépi perzsa), rózsafüzért, amely majdnem minden férfi kezében ott van, de a nőknek is árulnak fűsűt (fából) és ruhaanyagokat. Hosszas alku után vettünk egy imaszőnyeget (4 dollár) és olvasót,

ezenkívül kockás fejkendőt és karikát — ami a fejre szorítja (6 dollár). A mecset udvarára most is besomfordáltunk, s láttuk a belső épületet is, melynek mennyezete tükör mozaikkal van kirakva. De nem sokáig nézegethettük, valaki az öklét rázva kiabált, jobbnak láttuk a visszavonulást.

Délután megvettük a jegyet Damaszkuszba. A 800 kilométeres sivatagi utat meglepően drágának találtuk. A kamionokból alakított légkondicionált busz 15 dollár, de mi a normál buszt választottuk, az csak 6 dollár. Ezeket a járműveket félig itt csinálják, mert a Mercedes teherautók alvázára buszkarosszériát szerelnek. Ha egy ilyen busz kerül, akkor benne mindenki lapul.

Estefelé még kivitt minket

Gyula bácsi Agarkufba, a közelben levő Ziggurat piramis maradványaihoz. Ilyen felépítésű lehetett Babel-tornya is, kultikus célokat szolgált — csak papok mehettek fel rá, és évente egyszer a király és a főpapnők szerelmi áldozatot mutattak be rajta.

Másnap délután búcsúztunk vendéglátónktól, és a várostól is. Egyhangú, lapos, kiszáradt szikes talajon vitt az út. Öntözéssel, sokat lehet segíteni a helyzeten, s ezért vannak a viták Szíriával az Eufrátesz vize miatt. Néhány kóbor beduin család fekete sátrát is lehet látni, de jóval kevesebbet, mint Jordániában. A száraz fűcsomókat birkák legelésztek. Amint leszállt a nap, azonnal lehűt a levegő, dideregni kezdünk.

Majd elmaradtak a fűcsomók is, homok a látóhatáron mindennél. Késő éjjel értünk a határra, jólesett a dermesztő hidegben egy forró tea. Az iraki oldalon gyorsan végeztünk, s máris a senki földjén, vastag homokon gázoltunk buszunkkal, bámultuk a telihordat, s a sivatagot, mely csendes volt és mozdulatlan.

A buszban előszedtem a hátizsákom, hátul leraktam, s máris mély, fáradt álomba zuhantam.

(Folytatjuk.)

EGELI GYÖRGY